

Vlaams
Parlement

vergadering **C105**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 20 februari 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de herhaalde inbeslagname van dieren bij landbouwers – 736 (2018-2019)	3
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het verplichten van beschutting voor dieren in de winter – 683 (2018-2019)	
VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over verplichte beschutting voor weidedieren – 691 (2018-2019)	5
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over ondersteuning bij overname van een dierenasiel – 776 (2018-2019)	10
VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het noodkoopfonds – 685 (2018-2019)	15
VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over maatregelen om het investeren in zonne-energie te stimuleren – 781 (2018-2019)	19

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de herhaalde inbeslagname van dieren bij landbouwers – 736 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, mijn vraag gaat over dierenverwaarlozing. We staan met zijn allen op de bres voor meer dierenwelzijn in Vlaanderen, en er is een schrijnend geval waarover ik u graag wilde bevragen. In Pepingen zijn veertien schapen in beslag genomen die in erbarmelijke omstandigheden werden gehouden bij een koppel landbouwers dat al meermaals werd veroordeeld voor dierenverwaarlozing en ook het verbod opgelegd had gekregen om nog dieren te houden. De huisvesting van de schapen was zo slecht dat de dieren een natte vacht hadden en in de modder stonden. Een veearts stelde ook vast dat de dieren last hadden van schurft.

Het is de zoveelste episode in een onsmakelijke geschiedenis die al bijna vijftien jaar lang aan de gang is. De eerste vaststellingen van dierenverwaarlozing door het veehouderskoppel dateren al van 2005 en gaven aanleiding tot een eerste veroordeling, waarbij een levenslang verbod op het houden van dieren werd opgelegd. Na verscheidene inspecties door het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV) en de Inspectiedienst Dierenwelzijn tussen 2006 en 2013 kwam het ook tot een tweede proces, waarbij geldboetes werden opgelegd, alsook een nieuw verbod op het houden van dieren. Bij controles tussen 2014 en 2016 stelden diezelfde agentschappen opnieuw inbreuken op het dierenwelzijn vast. Het verbod om dieren te houden had het koppel gewoon omzeild door te doen alsof de dieren eigendom van hun ouders waren. Een en ander leidde tot een derde proces, waarbij ditmaal ook de ouders van de vrouw werden vervolgd. Op 11 februari jongstleden stelde de lokale politie van de zone Pajottenland vast dat het koppel opnieuw dieren hield. De schapen werden in beslag genomen en het parket opende een onderzoek.

Minister, een schrijnend geval, en daarom had ik graag aan u de volgende vragen gesteld. Wat is het controlebeleid van de inspectiediensten bij veroordeelden? Met welke frequentie en op welke wijze worden dergelijke cases opgevolgd? Hoe is het mogelijk dat dit soort incidenten nog steeds kan voorvallen na zoveel eerdere veroordelingen? Valt het frequent voor dat mensen recidiveren op het vlak van dierenmishandeling? Welk beleid voert de Inspectiedienst Dierenwelzijn ten aanzien van dit soort meervoudig veroordeelde dierenmishandelaars? Bestaat er in dit verband ook zoiets als een zwarte lijst? Hoe wordt dit opgevolgd? Wat zal er door u en uw diensten en door de Inspectiedienst Dierenwelzijn worden ondernomen om toekomstgericht te voorkomen dat het betrokken koppel en hun medeplechtigen nogmaals in de fout zouden gaan? Welke conclusies trekt u uit dit jammerlijke voorval met betrekking tot het algemene inspectiebeleid?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dit is natuurlijk een lopende strafprocedure, zodat ik niet al te veel kan ingaan op details, maar het klopt wel dat de Inspectiedienst Dierenwelzijn in samenwerking met het FAVV, politie en parket op de betrokken locatie al bijna vijftien jaar jaarlijks heel wat dieren in beslag heeft genomen. Er zijn ondertussen ook al verscheidene veroordelingen uitgesproken, onder andere inzake een verbod op het houden van dieren.

Wij hebben de afspraak gemaakt met de parketten dat de parketten tweemaal per jaar aan de inspectiedienst een lijst bezorgen van personen die een verbod opgelegd

hebben gekregen inzake het houden van dieren. Op basis daarvan wordt er ook punctueel gecontroleerd, om toe te zien op de naleving van dat verbod.

Ik moet echter zeggen dat in de praktijk de veroordeling meestal volstaat. De casus die u beschrijft, is dus zeer uitzonderlijk. Af en toe worden er opnieuw dieren aangetroffen, dan worden die in beslag genomen. Maar dat is echt een minderheid. Er zijn echter hardleerse personen, die elk verbod naast zich neerleggen, die keer op keer dieren binnenhalen en daarvoor een omweg gebruiken, namelijk het inschrijven via andere personen.

Hoe is het mogelijk dat die personen zich dieren blijven aanschaffen ondanks meerdere veroordelingen? Omdat het nu eenmaal onmogelijk is om naast elke veroordeelde permanent een inspecteur of politieagent te plaatsen. Wat wel kan, en wat ook gebeurt, is dat we die hardleerse eigenaars nauwgezet in het oog houden en optreden als zij opnieuw in de fout gaan. Ook in dezen hebben we natuurlijk controle uitgeoefend. Het is niet toevallig dat zij opnieuw zijn betrapt. Dat komt door een routinecontrole. In dezen hebben de betrokken diensten goed werk geleverd, denk ik. Als decreetgever hebben wij er ook voor gezorgd dat de straffen zijn verhoogd, heel specifiek voor zulke gevallen van recidive.

Aan de ene kant hebben de politie, de inspectiediensten en het parket dus hun werk gedaan. De wetgever heeft zijn werk gedaan. Ik hoop dat ook de rechtbank in dezen zijn werk kan doen, met het uitspreken van strenge straffen. We hebben het mogelijk gemaakt om effectieve gevangenisstraffen op te leggen. Laten we hopen dat de rechtbank in dezen ook daartoe een uitspraak zal doen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, dank u wel. Het is inderdaad een schrijnend geval, en laten we inderdaad hopen, zoals u ook zei, dat het een uitzonderlijke casus is. Ik denk dat het controlebeleid in dezen inderdaad werkt, getuige het feit dat er al meerdere malen dieren in beslag zijn genomen, dat er al verboden zijn uitgesproken. We hebben hier inderdaad te maken met een hardleers koppel, dat omwegen vindt om alles te omzeilen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat de door u uitgebouwde versterkte controlediensten op basis van de lijst die wordt overgemaakt dat koppel maar ook eventuele andere hardleerse personen in de toekomst nauwgezet in het oog blijven houden.

Het is heel positief nieuws dat u hier ook hebt gesteld dat het parket u tweemaal per jaar een lijst overmaakt van de hardleerse personen of de personen die geen dieren meer mogen houden, en dat u hen in de toekomst punctueel zult laten controleren om te zien of zij het opgelegde verbod naleven. Ik zal dit uiteraard verder blijven volgen, maar uw antwoord stelt me tevreden.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, collega's, ik wil me aansluiten bij deze vraagstelling, niet specifiek over deze case, maar wel over het feit dat er inderdaad soms mensen zijn die veroordeeld zijn tot het niet meer mogen houden van dieren, maar zich er blijkbaar toch niet van kunnen weerhouden en zich willens nillens toch nog dieren aanschaffen. Minister, als het gaat over grote zoogdieren, en eigenlijk zelfs ook over de kleinere huisdieren, hebben wij ondertussen tracingssystemen, systemen waar de eigenaar eigenlijk ook aan is gekoppeld. Ik denk dan bijvoorbeeld aan Sanitel. Ik denk eventueel aan chipsystemen als het ook over de kleinere gaat. Wordt er ook een koppeling gemaakt naar die systemen? Ik ben immers heel blij dat u aangeeft tweemaal een lijst te krijgen en er op die manier telkens voor te zorgen dat er ook daadwerkelijk een controle gebeurt. Dat is een heel interessante piste, maar ik denk dat er nog sneller kan worden gewerkt.

Stel bijvoorbeeld dat de gegevens van Sanitel ook gekoppeld worden of dat Sanitel ook op de hoogte wordt gehouden. Dan treedt er, zodra mensen aangegeven zijn, een alarm, een knipperlicht in werking: die mensen mogen geen dieren houden. Het kan natuurlijk zijn dat die personen ook met die zaken niet in orde zijn, maar dat is dan ook effectief een inbreuk. Ik ga ervan uit dat zij de sanitaire voorwaarden toch blijven respecteren. Kan dat denkspoor misschien onderzocht worden?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Zonder dat ik volledig het licht kan laten schijnen op de specifieke casus, denk ik dat het in dezen geen soelaas zou bieden omdat men natuurlijk andere namen heeft gebruikt voor de registratie. Men kan altijd op een andere naam of op een ander adres inschrijven. In dezen denk ik dat het geen soelaas zou kunnen bieden.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): In dezen misschien niet, minister, maar persoonlijk denk ik dat het wel een interessant denkspoor is dat mevrouw Rombouts aanhaalt. Misschien kan toch eens onderzocht worden of het in andere, uitzonderlijke cases wel een oplossing zou kunnen bieden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gweny De Vroe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het verplichten van beschutting voor dieren in de winter – 683 (2018-2019)

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over verplichte beschutting voor weidedieren – 691 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, ondertussen is het wat beter weer en schijnt de zon opnieuw. Ik stelde deze vraag naar aanleiding van het winterweer en een aantal reacties van bezorgde dierenvrienden. U maakte toen in de media uw voornemen bekend om in de Dierenwelzijnswet op te nemen dat dieren beschutting nodig hebben bij extreme temperaturen en slechte weersomstandigheden. Zaken als koud weer, neerslag, wind en drassige bodems kunnen dierenleed veroorzaken.

Minister, momenteel stelt de wet dat er in beschutting moet worden voorzien voor paarden en paardachtigen. U bepleit een uitbreiding van die regel naar koeien en andere weidedieren. Momenteel maakt de wet er enkel gewag van dat eigenaars in huisvesting moeten voorzien in overeenstemming met aard, fysiologische en ethologische behoeften, gezondheidstoestand en graad van ontwikkeling, aanpassing of domesticatie. Alleen voor paarden wordt dat verder uitgediept.

Minister, in het licht van uw voornemen had ik u daarom de volgende vragen willen stellen.

Zijn er naar aanleiding van de winterkou effectief gevallen vastgesteld van dierenverwaarlozing of dierenleed die rechtstreeks te maken hadden met het ontbreken van beschutting?

Op welke manier wordt de huidige verplichting om beschutting te voorzien voor paarden en paardachtigen gehandhaafd?

Worden er dienaangaand veel overtredingen vastgesteld?

Hebt u er zicht op in hoeverre vandaag al in beschutting wordt voorzien voor andere weidedieren dan paarden en paardachtigen?

Welke concrete maatregelen wilt u met betrekking tot de beschutting van weidedieren in de Dierenwelzijnswet inschrijven? Over welke weidedieren gaat het naast runderen concreet?

Zult u ervoor zorgen dat hiervoor nog deze legislatuur een initiatief wordt genomen in het Vlaams Parlement?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Collega's, dieren zijn, afhankelijk van soort en ras, in meer of mindere mate gevoelig voor extreme weersomstandigheden, ook op de weide. Onze samenleving is terecht gevoelig voor de omstandigheden waarin dieren leven. Als er bezorgdheid is over dieren op een weide, is de politie, de wijkagent, vaak het eerste aanspreekpunt. Men vraagt zich af of ze wel in goede omstandigheden leven. We moeten wel voor ogen houden dat dieren buiten leven. Dat is belangrijk voor hun gezondheid, vaak zelfs meer aangewezen dan ze permanent op stal te houden. Dat is een afweging. Er zijn hierover vaak vragen en bezorgde reacties. Het leidt soms zelfs tot emotionele reacties.

In de wet staat vandaag dat: "Ieder die een dier houdt, verzorgt of te verzorgen heeft, moet aangepaste voeding, verzorging en huisvesting voorzien in overeenstemming met aard, fysiologische en ethologische behoeften, gezondheidstoestand en graad van ontwikkeling, aanpassing of domesticatie van het dier." Dat is een hele mond vol. Het zijn wel allemaal belangrijke elementen. Er moeten dus verschillende afwegingen gemaakt worden.

Voor alle paardachtigen geldt dat ze op stal moeten kunnen of moeten beschikken over beschutting die bescherming biedt tegen neerslag en wind. Die beschutting kan bestaan uit natuurlijke beschutting of een schuilhok.

Eind vorig jaar bracht de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn een advies uit over beschutting voor dieren die buiten worden gehouden. In het advies van 28 november 2018 stelt de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn dat er ook voor andere dieren die buiten worden gehouden, regelgeving moet komen over beschutting. Beschutting kan onder de vorm van aanplantingen, inrichtingen, schuilhokken of toegang tot een aangrenzende stal. In het advies staat dat eigenaars een overgangstermijn moeten krijgen van tien jaar om weiden en terreinen daaraan aan te passen. Ondertussen is volgens de raad minstens tijdens langdurige koude en warmteperiodes beschutting nodig. Minstens vijf jaar voor het einde van de overgangstermijn moeten er duidelijke richtlijnen over gepaste beschutting beschikbaar zijn. Voor tijdelijk grasland – dit is gras ingezaaid op akkers in teeltrotatie jonger dan een jaar – is tijdens de lente en herfst verplichte beschutting niet nodig.

Minister, u hebt zelf in de media laten weten dat u hieromtrent een aangepaste regelgeving wilt. Ik heb u al een aantal schriftelijke vragen gesteld over het aantal gevallen en de vaststellingen. Daar zal ik nu niet op ingaan. Collega De Vroe heeft hier zonet al enkele vragen over gesteld. Minister, naar aanleiding van uw uitspraken heb ik hierover de volgende vragen voor u.

U hebt laten verstaan dat u voor koeien en andere dieren die buiten gehouden worden, verplichte beschutting wilt laten opnemen in de wetgeving. Wat verstaat u in dezen onder 'beschutting'?

Niet alle soorten en rassen zijn even bestand tegen extreme weersomstandigheden. Denk maar aan de Schotse hooglandkoe. Wilt u dit integraal invoeren voor bepaalde diersoorten als schapen, runderen of kippen? Of wilt u dit invoeren voor bepaalde rassen van die soorten? Hoe ziet u die opsplitsing of die regelgeving concreet?

In vele natuurgebieden lopen begrazingsprojecten met robuuste rassen zoals de Schotse hooglander, de Galloway of Aberdeen Angus. Wat met kuddes die deel uitmaken van dergelijke begrazingsprojecten?

Vreest u niet dat het gemakkelijker is voor de eigenaars om hun dieren permanent op stal te houden en ze dus van de weide te halen in plaats van beschutting te voorzien? Hoe denkt u daarin een evenwicht te vinden? Want, zoals ik daarstraks al zei, denk ik dat daarmee natuurlijk gedrag of het welzijn en de gezondheid van dieren niet altijd positief gestimuleerd worden. Hoe kijkt u daartegenaan?

Minister, welke stappen zult u concreet zetten in opvolging van het advies en uw uitspraken om in de wetgeving hiervoor 'de nodige beschutting' te bepalen? Dienen hiervoor decreten aangepast te worden? Zo ja, welke? Of welke initiatieven zijn volgens u nodig hiervoor?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: In het verleden heeft de Raad voor Dierenwelzijn zich al uitgesproken over deze thematiek, onder andere in 2007 en 2010. In 2010 ging het heel specifiek over de problematiek van paarden.

Ondertussen heeft de wetenschap natuurlijk niet stilgestaan. De laatste jaren is er heel wat onderzoek verricht naar het welzijn van weidedieren en de invloed van temperatuurstress op dieren. Zo blijkt bijvoorbeeld dat hittestress bij runderen ook in ons klimaat een belangrijk risico is en dat dit een heel grote invloed heeft op de productiviteit. Het staat dan ook vast dat dieren ook buiten periodes met extreme weersomstandigheden baat hebben bij een degelijke beschutting. Daarom heeft de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn recent een nieuw advies uitgebracht, onder andere op basis van een onderzoek van het ILVO. In dat advies stelt de raad dat alle dieren die buiten worden gehouden, ook bijvoorbeeld varkens en pluimvee, altijd moet kunnen beschikken over aangepaste schuilmogelijkheden: in de winter moeten de dieren droog en uit de wind kunnen liggen, in de zomer is schaduw vanzelfsprekend noodzakelijk.

Het advies over paarden van de toen nog federale Raad voor Dierenwelzijn heeft geleid tot een aanpassing van de Dierenwelzijnswet. In de Dierenwelzijnswet is een aparte, expliciet passage voorzien voor paarden: zij moeten steeds kunnen beschikken over een beschutting of moeten kunnen worden gestald.

Voor andere diersoorten geldt artikel 4 van de Dierenwelzijnswet. Daaruit vloeit de verplichting voort om in beschutting te voorzien tegen ongunstige weersomstandigheden. Dat artikel zegt dat dieren altijd volgens hun ethologische en fysiologische behoeften gehouden moeten worden. Dat is natuurlijk heel wat minder duidelijk en laat heel wat ruimte voor interpretatie. Er is dus enerzijds een specifieke bepaling voor paarden en anderzijds een vrij ruime 'chapeau-formulering' voor alle andere diersoorten. Daarom adviseert de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn om voor alle diersoorten die buiten worden gehouden, expliciet op te nemen dat beschutting verplicht is. Dat impliceert dat de Dierenwelzijnswet aangepast moet worden.

Beschutting kan voorzien worden onder de vorm van een schuilhok of onder de vorm van natuurlijke beschutting. De begroeiing op de Vlaamse weiden is echter zelden van die aard dat ze in de winter een droge en windvrije plek kan garanderen. Dus als dieren buiten gehouden worden in de winter is een schuilhok meestal wel noodzakelijk.

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn adviseert om geen onderscheid te maken naargelang het ras. Het klopt dat sommige rassen gemiddeld gesproken robuuster zijn dan andere en beter in barre omstandigheden kunnen overleven, maar het gaat niet enkel om overleven. Het gaat ook om het comfort en welzijn van de dieren. Bovendien is de mate waarin dieren bestand zijn tegen ongunstige weersomstandigheden niet alleen afhankelijk van het ras, maar ook van een hele reeks andere factoren, zoals leeftijd, voedingstoestand, gezondheidstoestand, productiviteit en vachtconditie. Het gaat dan ook niet op om een onderscheid te maken enkel en alleen op basis van het ras.

Het advies maakt ook geen onderscheid op basis van de plaats waar dieren gehouden worden. Dat is niet meer dan logisch. Of ze nu op een landbouwbedrijf, bij een particulier of in een natuurgebied staan: de behoeften van de dieren blijven dezelfde. Als er voldoende dichte begroeiing is, bijvoorbeeld in gebieden met een bosgedeelte en dicht struikgewas, kan natuurlijke beschutting volstaan. Maar in open gebieden moet er in aangepaste beschutting voorzien worden of moeten de dieren er tijdens de winterperiode weggehaald worden. In de zomerperiode moet er steeds voldoende schaduw aanwezig zijn.

Uiteraard is het niet de bedoeling om dieren meer op stal te houden want weidegang biedt ook heel veel voordelen voor het natuurlijk gedrag en het welzijn van de dieren. Daarom adviseert de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn een overgangstermijn van tien jaar, zodat eigenaars voldoende tijd hebben om te voorzien in natuurlijke schuilplaatsen via aanplanting of om ervoor te zorgen dat er op een andere manier in beschutting wordt voorzien.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U verwijst naar een onderzoek van het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO). Kunt u dit overmaken aan de commissieleden? Het is interessant om dit te kunnen nalezen. Als uit die studie blijkt dat de productiviteit van dieren vermindert als ze geen beschutting hebben, dan lijkt mij het interessant om dit te bekijken.

Elk dier kan inderdaad baat hebben bij een degelijke beschutting. Ik vind het goed dat er in het advies een overgangsperiode van tien jaar staat. Persoonlijk ben ik er grote voorstander van om in natuurlijke beschutting te voorzien via aanplanting. Dat is een win-winsituatie voor onze natuur en het klimaat. We zullen dit dus zeker opvolgen. Minister, ik ga ervan uit dat u ook het standpunt inneemt om in die overgangsperiode te voorzien?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik leid er uit af dat u geen onderscheid maakt tussen soorten en rassen. U geeft aan dat een beschutting droog en windvrij moet zijn. In de zomer moet er inderdaad beschutting zijn tegen de zon. We kunnen ervan uitgaan dat het dan wel voldoende droog zal zijn. Uit uw antwoord begrijp ik dat u er voor dieren die in de winter op de weide staan, voor kiest om in een droge en windvrije plek te voorzien. Het gaat dan waarschijnlijk vaak over schuilhokken, aangezien onze natuurlijke beschutting onvoldoende is. Ik heb ook begrepen dat we de Dierenwelzijnswet daarvoor dienen aan te passen. Hebt u er zicht op of daar al voorbereidend werk voor is gebeurd? Wat is de stand van zaken en wat is de timing?

Ik maak ook even een sprong naar de bevoegdheden van uw collega-minister waar u ook rekening dient mee te houden. Ik vraag u om te checken of er op het vlak van ruimtelijke ordening ook conform kan worden gewerkt. Daar mogen geen struikelblokken ontstaan, met de ene bevoegdheid tegenover de andere. Ik vraag dus om met elkaar af te stemmen.

De voorzitter: De heer Sanctorum-Vandevoorde heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Ik sluit mij graag aan bij de vraag. Toen ik het bericht las dat de Raad voor Dierenwelzijn adviseert om de regelgeving aan te passen, was ik eerst een beetje verbaasd omdat artikel 4 van de Dierenwelzijnswet al in brede zin impliciet de boodschap geeft dat beschutting noodzakelijk is, zeker met de interpretatie van de fysiologische behoefte.

Het leek mij eerder dat die passage over paardachtigen wat redundant of overbodig was. Maar als blijkt dat dat onvoldoende is om in de praktijk te garanderen dat die beschutting er effectief is, vind ik het natuurlijk prima dat de Dierenwelzijnswet wordt aangepast en dat die beschutting expliciet wordt opgenomen, ook voor andere dieren dan de paardachtigen.

Hebben we eigenlijk zicht op de omvang van het probleem? Is het algemeen dat er te weinig of geen beschutting wordt voorzien?

Over welke diersoorten gaat het dan voornamelijk? Ik kan me iets voorstellen bij runderen, maar ik kan me moeilijk voorstellen dat er voor varkens en zeker voor pluimvee geen beschutting wordt voorzien. Over welke diersoorten gaat het dan als we het probleem aankaarten?

Wat is de timing? We zijn toch dicht bij het einde van de legislatuur. Hebben we nog de gelegenheid om dit in het Vlaams Parlement te stemmen? Ik hoop natuurlijk van wel. Is er misschien nood aan een initiatief vanuit het Vlaams Parlement of kan het vanuit de Vlaamse Regering gebeuren?

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Ik denk dat er in dezen ook een belangrijke rol is weggelegd voor de lokale besturen. In de eerste plaats gaat het dan over sensibilisering en communicatie naar de inwoners, en dat niet alleen bij koude, maar ook bij hitte. Voor weidedieren, maar ook voor huisdieren kunnen een paar heel eenvoudige voorzorgsmaatregelen genomen worden om onze dieren beter te beschermen tegen weersomstandigheden.

Lokale besturen hebben in de tweede plaats ook een rol te spelen op het vlak van handhaving. Onze lokale politie is vaak het eerste aanspreekpunt bij bezorgdheden van inwoners. Er zijn in de nieuwe legislaturen heel wat nieuwe schepenen van Dierenwelzijn gestart, hopelijk met veel enthousiasme. Ik denk dat daar nog wel wat mogelijkheden liggen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik zal het ILVO-rapport aan de commissie bezorgen, maar het advies van de Raad voor Dierenwelzijn is recenter, ik denk van eind vorig jaar. Ik zou het graag volgen, maar gelet op de termijn kan ik niet meer met een ontwerp van decreet komen. Dan geraken we er niet meer. Ik wil wel een degelijke regelgeving gestalte geven. Ik zal bekijken of ik, net zoals inzake het vuurwerk, nog een voorstel van decreet kan formuleren. Het is wat complexer qua formulering dan dat over het vuurwerk. Het is iets moeilijker om duidelijk de klijtlijnen te bepalen. Dat vergt mogelijk wel wat meer werk.

Ik denk wel dat het nodig is. Kijk om u heen. Als je in een plattelandsomgeving woont, dan zie je natuurlijk ook wel heel regelmatig dat verschillende dieren in barre temperaturen geen enkele beschutting genieten. Ik hoor ook wel regelmatig het argument dat men door de ruimtelijke ordening niets mag zetten, maar dat mag dus wel. Beschutting is vrij van vergunning, binnen een bepaalde oppervlakte. Ik weet het niet uit mijn hoofd, maar ik denk dat het over 3 vierkante

meter of zoiets gaat. Dan geldt de vrijheid van vergunningsplicht. Dat kan geen excuus zijn als het over een schuilplaats gaat. Als je wat beschutting wilt bieden door artificiële constructies, dan kan dat. Daarnaast heb je de natuurlijke aanplanting. Dat kan zeker ook.

Ik bekijk of we nog tijdig zo'n initiatief kunnen nemen. Ik hou een beetje een slag om de arm omdat het in tegenstelling tot de vuurwerkproblematiek toch wel iets technischer is om het een en ander te kunnen aflijnen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik ben net zoals de heer Sanctorum ook wel benieuwd naar de omvang van het probleem. Ik heb een schriftelijke vraag gesteld om specifiek proberen te achterhalen wat de effectieve vaststellingen zijn als er meldingen komen.

Minister, u haalt aan dat we op het platteland regelmatig wel eens dieren in barre of koude omstandigheden zonder beschutting zien staan. Als ik voor mijn omgeving – de provincie Antwerpen – spreek, en ik denk dat dat ook voor andere provincies geldt, wordt er vaak met een beperkte weidegang gewerkt. De dieren worden een aantal uren buitengelaten en vervolgens ook binnengelaten. Ik heb ook navraag gedaan naar de politionele meldingen en ik denk dat die meldingen vaak vanuit bezorgdheid gebeuren. Ik vind het niet erg dat mensen die niet weten op welke manier de dieren worden behandeld, hun bezorgdheid melden. Als men verder onderzoek doet, blijkt dat in principe de zorg voor de dieren toch op een goede manier wordt gerespecteerd. Zolang ik geen concrete cijfers over de omvang van het probleem heb, ben ik daar wel enigszins voorzichtig over. Ik hoop dat we daar toch iets meer zicht op krijgen, omdat ik echt wel denk dat dieren ook wel buiten moeten kunnen komen en dat we dat niet stigmatiseren. Als mensen al hun dieren binnenhouden, zijn we effectief veel verder weg van dierenwelzijn.

In die zin wil ik graag extra bescherming en beschuttingsmogelijkheden, maar toch vooral verduidelijking daarover. Omgekeerd hoop ik dat we door onze communicatie niet ongewild het omgekeerde effect zouden stimuleren en dat de dieren daardoor meer zouden worden binnengehouden.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over ondersteuning bij overname van een dierenasiel – 776 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Recent doken er in de pers opnieuw verhalen op over mistoestanden in een dierenasiel in Vlaams-Brabant. Mijn vraag gaat niet over het specifieke dossier, dat is te particulier, maar het roept wel een aantal bredere vragen op, en daar wil ik het met u over hebben. Mijn vragen gaan over de controle en de regelgeving zelf.

Ik zal de case als vertrekpunt nemen voor zover ik er zicht op heb, want met krantenberichten moet je natuurlijk altijd opletten. Het bewuste asiel zit in volle transitie. Er is begin dit jaar een vzw opgericht. Volgens de nieuwe uitbater, die in een overgangssituatie zit tussen een problematisch verleden en een hopelijk hoopvolle toekomst, vallen er nog dagelijks lijken uit de kast.

Minister, ik vraag me af hoe uw diensten toezien op een dergelijke doorstart van een erkend asiel. Hoe kunnen ze een ondersteunende of zelfs adviserende en bemiddelende rol spelen voor een dergelijk asiel?

Stel dat een erkend asiel in de problemen komt, bij gebrek aan middelen, aan vrijwilligers, aan ruimte, noem maar op, hoe kunnen de dierenvrienden die dan in de bres springen, ondersteund worden bij het opruimen van het zootje? Hoe kunnen ze een en ander in orde brengen, wetende dat achterstallig onderhoud ook duur is, zowel in middelen als in inzet van mensen?

Het is me ook niet duidelijk hoe de inspectiediensten toezicht houden op de asielen en de naleving van de erkenningsvoorwaarden. In een antwoord, bezorgd aan een dierenrechtenorganisatie die u mogelijke onregelmatigheden meldde, schrijft uw kabinet: "Ze – en daarmee wordt de Inspectiedienst Dierenwelzijn bedoeld – zijn echter niet bevoegd om het financiële beheer van vzw's die een asiel uitbaten te controleren." Een van de basisvoorwaarden bij een dierenasiel is het verbod op het verhandelen van dieren. Dat is ook een van de preciaire punten waar ik het met u over wil hebben.

De naleving van deze erkenningsvoorwaarde kan dus blijkbaar niet gecontroleerd worden door de diensten die de erkenning afleveren en toezien op de naleving van de voorwaarden.

Minister, hoe zien uw diensten toe op overnames van dierenasielen? Hoe werken ze samen met die overnemers? Wordt hier proactief en adviserend gewerkt? Gelden er overgangsmaatregelen om historische lijken in de kast pragmatisch weg te werken?

Hoe wordt de overgangsperiode zo kort en vloeiend mogelijk gehouden?

Hoe kunnen uw diensten toezien op de naleving van het verbod op handel zonder inzage in de boekhouding van de uitbaters? U spreekt hierbij ook over vzw's die een asiel uitbaten, u verwijst dus naar de federale regelgeving over vzw's.

Voor de erkenning van asielen is de leidraad een KB van 2007. Is deze regelgeving nog voldoende up-to-date op 13 december? Op 15 december – maar dat is toeval – legde u de regering een besluit voor van de Vlaamse Regering tot wijziging van dat KB met allerlei bijlagen waar ik me de afgelopen dagen nog even in heb verdiept. Het is echter niet eenvoudig om een federale regelgeving met wijzigingsbepalingen samen te lezen.

Is het niet nuttig om ook zakelijk-financiële voorwaarden te koppelen aan een erkenning? De huidige erkenning is enkel gebaseerd op voorwaarden met betrekking tot de zorg voor de dieren, wat natuurlijk de basis is van een dierenasiel. Maar als daar misbruiken zijn van financiële aard, dan blijft de erkenning wellicht wel behouden. Er kunnen allerlei malafide praktijken gebeuren, misschien met de beste zorg voor die dieren maar financieel-zakelijk en ten aanzien van bijvoorbeeld vrijwilligers zeker niet correct. U begrijpt de spanning die ik oproep tussen de zorg voor dieren enerzijds en een aantal praktijken die niet kunnen anderzijds.

Wat gebeurt er met de dieren wanneer de overnemer van een erkend asiel er niet in slaagt aan de erkenningsvoorwaarden te voldoen en het asiel moet sluiten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Overname van een dierenasiel komt niet veel voor. De wijziging moet binnen de twee maanden gemeld worden aan de inspectiedienst. Het is dan ook aan de uitbater om ervoor te zorgen dat de regelgeving wordt nageleefd. De inspectiedienst zal hierop toezien zoals hij dat ook doet voor alle andere

asielen. De uitbater kan altijd terecht bij de dienst voor informatie en advies. Wanneer een overname gemeld wordt, wordt dit meestal aangegrepen om een controle ter plaatse uit te voeren. Dat is dus als het ware een automatisme.

De inspectiedienst legt bij controle altijd de nodige redelijkheid aan de dag. Als men bij een overname in een asiel bijvoorbeeld een magere hond aantreft, zal de inspectiedienst niet zomaar onmiddellijk een pv opstellen. Men zal eerst nagaan hoelang dat dier al in het asiel verblijft en welke stappen het asiel al ondernomen heeft. Hetzelfde geldt wanneer bij een controle kort na een overname problemen worden vastgesteld. Ook dan zal nagegaan worden of het gaat om problemen die al aanwezig waren op het moment van overname en welke inspanningen de nieuwe uitbater intussen heeft gedaan om hieraan te verhelpen. We respecteren dus altijd een redelijke termijn om alles in orde te brengen.

Helaas moet soms de erkenning van een asiel ingetrokken worden. Behalve in heel ernstige gevallen waarbij onmiddellijk ingrijpen noodzakelijk is, gaat aan een dergelijke intrekking altijd een heel proces vooraf, met vaststellingen van overtredingen en termijnen om zich in orde te stellen. Pas als de uitbater blijft volharden in de overtredingen zal de erkenning ingetrokken worden. In dat geval krijgt de uitbater tijd om zoveel mogelijk dieren zelf te plaatsen.

De inspectiedienst kan alle nodige documenten inkijken om de naleving van de erkenningsvoorwaarden te controleren. Vanuit de bevoegdheid inzake dierenwelzijn kijken zij natuurlijk vooral naar de dierenwelzijnscriteria. Er is niet noodzakelijk een oorzakelijk verband tussen dierenwelzijn en financiële malversaties, maar verkopen mag alleszins niet.

Ik veronderstel, als er financiële malversaties zijn, dat die gerelateerd zullen zijn aan een mogelijke verkoop van dieren, want anders zou ik niet weten hoe men geld zou kunnen verdienen. Als er daarvan aanwijzingen zijn, dan kan de inspectiedienst altijd de boekhouding controleren. Hij kan altijd inzage vragen en krijgen.

U refereert aan een antwoord van mijn kabinet. Dat was geen antwoord op een vraag in verband met de eventuele verkoop van dieren door een asiel, maar wel op een vraag over een klacht over misbruik van gelden van de vzw. Dat heeft natuurlijk niets te maken met dierenwelzijn. Het toezicht daarop behoort niet tot het de bevoegdheid van de Inspectiedienst Dierenwelzijn. Er moet ook een onderscheid worden gemaakt tussen een verkoop met zuiver commerciële doeleinden enerzijds en het vragen van een adoptievergoeding anderzijds, waarbij de kosten om dieren op te vangen enigszins worden gerecupereerd, wat logisch is.

U refereert naar een besluit van 27 april 2007 dat de erkenningsvoorwaarden voor dierenasielen vastlegt. Dat besluit is intussen wel al gewijzigd in 2007, 2009 en 2010. Vorige week nog heeft de Vlaamse Regering op mijn voorstel een grondige wijziging van de erkenningsvoorwaarden voor asielen goedgekeurd in tweede lezing. De datum van het besluit mag u dus niet misleiden over de actualiteit van de inhoud ervan.

De erkenningsvoorwaarden hebben in hoofdzaak betrekking op dierenwelzijn. Een uitbater van een asiel is vrij om zelf te bepalen hoe hij zijn asiel bestiert, ook op financieel vlak. Zolang de uitbater de erkenningsvoorwaarden naleeft en het dierenwelzijn gegarandeerd is, maakt het voor Dierenwelzijn geen enkel verschil hoe het asiel wordt beheerd. De dierenwelzijnsregelgeving zelf bepaalt niet welke rechtsvorm de uitbater van een asiel moet aannemen. In de praktijk zijn de asielen bij mijn weten bijna altijd vzw's, omdat het bij de afwezigheid van een winst-oogmerk quasi de enige rechtsvorm is die voor zulke exploitatie aangewezen is. Er is natuurlijk enerzijds de vzw en er is ook altijd een verantwoordelijke voor de naleving van de dierenwelzijnsvoorwaarden. Het ene is niet noodzakelijk hetzelfde als het andere.

Bart Caron (Groen): Ik ben het ermee eens dat de basis van de regelgeving – en die is inderdaad vorige vrijdag definitief geactualiseerd – het welzijn van de dieren moet zijn. De erkenningsvoorwaarden hebben dus betrekking op de huisvesting, de verzorging, enzovoort, van de dieren in het asiel. Anderzijds werken dierenasielen vaak veel met vrijwilligers en hebben ze geen commercieel doel. Mensen zijn actief in die branche vanuit een soort van engagement voor het welzijn van dieren. Ze halen ook vaak veel privémiddelen, zoals giften, op, of krijgen steun en subsidies van lokale besturen, bijvoorbeeld van provincies. Ik zou er trouwens voor pleiten dat provincies dierenasielen goed subsidiëren. Dat is een terrein waarop ze actief mogen zijn en waar ze nuttig werk zouden kunnen doen. Goed, zolang er geen uitdrukkelijk subsidiesysteem is, kan ik begrijpen dat de Vlaamse overheid geen controle gaat doen op de financiële stromen. Als je het niet betaalt, dan moet je het ook niet bepalen, zou men kunnen stellen.

We moeten wel vermijden dat er in dit soort altruïstische werk een aantal misbruiken zouden ontstaan van financiële stromen. Ik ben het ermee eens om even af te wachten hoe de zaken evolueren, maar op termijn zou ik er toch voor pleiten te eisen dat een dierenasiel een vzw wordt en dat de boekhouding en de financiële stromen kunnen worden gecontroleerd. Ik zou daar geen duizend regels voor in een besluit zetten, maar wel een aantal basisvoorwaarden, die toch tot controle aanleiding kunnen geven, al begrijp ik ook dat de expertise van de Inspectiedienst Dierenwelzijn op een ander terrein ligt. Het zou een ideaal model kunnen zijn van samenwerkende overheden, met name van lokale besturen en provincies, en de Vlaamse overheid, die de regels bepaalt. De provincies zouden een zekere vorm van professionalisering mogelijk maken en daar regels rond financiële stromen kunnen aan koppelen, en de lokale besturen kunnen ook hun steentje bijdragen, maar het liefst in een regionaal of bovenlokaal verband. Dan zouden we in Vlaanderen een mooi netwerk hebben dat veel meer mensen kan bezielen en aantrekken en met beperkte publieke middelen en heel veel private inbreng mooi werk kan doen.

De voorzitter: De heer Sanctorum-Vandevoorde heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Net zoals waarschijnlijk een aantal collega's zit ik af en toe wel eens samen met mensen die actief zijn in wat men 'de sector' zou kunnen noemen. Dat is een heel divers publiek. Er zijn mensen die er veel van hun privékapitaal in steken om aan maximale dierenwelzijnstandaarden, die ze eigenlijk een beetje zelf hanteren, te voldoen. Anderzijds zijn er ook een aantal cowboys die, misschien niet altijd met heel slechte bedoelingen, in de sector actief zijn, maar die misschien niet echt in staat zijn om zoiets te beredderen. Dat is een heel divers wereldje. Vanuit de overheid moet er toch meer controle komen. De 'vrijheid blijheid' die vandaag toch wel wat bestaat, voldoet niet. De dieren zijn er niet bij gebaat.

Zonder daar specifiek te veel naar te verwijzen: de aanleiding van de vraag was duidelijk het geval in Bertem.

Je hebt natuurlijk het verhaal van dierenwelzijn en de controle, waarbij ook de kritiek bestaat dat de inspecteurs niet snel genoeg overgaan tot inbeslagname of dat dierenasielen of opvanginitiatieven die moeten inspringen, niet voldoende ondersteund worden.

Anderzijds valt natuurlijk ook iets te zeggen over het verhaal van de financiële stromen en het zakelijk aspect, ook in het belang van dierenwelzijn. In het specifieke geval van het dierenasiel in Bertem merk ik dat er een discussie is over de aanwijzingen dat heel wat dieren verkocht worden aan veehandelaars. Daar stel ik mij wel vragen bij, want dierenwelzijn kan daar niet bij gebaat zijn. Als een dierenopvanginitiatief dieren doorverkoopt, wat sowieso al niet kan, en dan nog aan een veehandelaar, waar komen die dieren dan uiteindelijk terecht? Ik stel mij daarbij

ook de vraag wat de mogelijke sancties zijn. Zijn er sancties voor dergelijke wanpraktijken? Ik denk dat er toch wel wat meer moet gebeuren vanuit de overheid.

Sabine Vermeulen (N-VA): Minister, ik wil daar graag even bij aansluiten.

Collega Sanctorum, u spreekt over verkoop, maar in principe mag een asiel echt niet verkopen. Gelukkig bestaat die adoptiepremie, die nog heel ver af ligt van de verkoop van een echt nieuwe hond, want dat gaat toch wel een impulsaankoop tegen bij particulieren. Een doorverkoop naar veehandelaars is iets wat mijns inziens absoluut niet kan. Dan spreken we echt over verkoop. Die mensen zijn dan niet goed bezig. Dat zijn dan inderdaad cowboys.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik zou toch wel enigszins willen waarschuwen voor 'overshooting'. Ik ga ermee akkoord dat we moeten mikken op de cowboys, maar we moeten ervoor opletten dat we niet al te veel indianen treffen. In de wijziging van de regelgeving heb ik net opgelegd dat er minimaal één iemand in een asiel aanwezig moet zijn die de basiskennis inzake dierenwelzijn heeft aangetoond. Er is een overgangstermijn, maar we bieden die cursus gratis aan. Dat lijkt me veel belangrijker. Ik vraag geen kennis van boekhouding of bedrijfsmanagement.

Er is geen causaal verband tussen skills op het vlak van boekhouding en financieel management enerzijds en het welzijn van de dieren die resideren in een asiel anderzijds. Als we ook nog eens voorwaarden gaan opleggen ten aanzien van vzw's met betrekking tot beheer, management en boekhouding, dan leggen we daar opnieuw een last op voor verantwoordelijken die het dikwijls goed menen en ervoor zorgen dat er de nodige opvang is, ook al zijn ze niet de beste op het vlak van boekhouden. Ik hoed mij daar dan ook een beetje voor.

Ten tweede is het zo dat als je zulke regels gaat uitvaardigen, je die ook zult moeten inspecteren, waardoor je opnieuw capaciteit wegtrekt van de Inspectiedienst Dierenwelzijn en de dienst zich weer niet met andere zaken bezig kan houden en dus ook niet met haar kerntaak, met name nagaan of de voorwaarden inzake dierenwelzijn gerespecteerd worden. Dat lijkt mij het allerbelangrijkste.

Het is inderdaad verboden om dieren te verkopen met een winstmarge die bovenop de compensatie ligt voor het asiel. Daar staan ook wel sancties tegenover, van boetes tot de intrekking van de vergunning. De regelgeving dekt dat dus duidelijk af.

Een en ander maakt ook, mede op basis van de redenering met betrekking tot capaciteit, dat ik altijd wat terughoudend ben geweest om te voorzien in rechtstreekse Vlaamse subsidiëring van asielen. Brussel staat ver van de asielen en als je geld geeft, dan moet je de besteding ervan ook gaan controleren en moet je zoals een goede huisvader nagaan of het belastinggeld vakkundig wordt aangewend. Daarvoor moet je heel wat capaciteit gaan wegtrekken van de Inspectiedienst Dierenwelzijn en moet die zich weer gaan bezighouden met andere taken dan de kerntaak. Daar ben ik niet echt voorstander van. Ik denk meer aan een omweg, waarbij we via lokale besturen zouden werken. Zij moeten in de praktijk eigenlijk altijd voorzien in de aanduiding van een asiel, al was het maar voor de opvang van dieren die de lokale politie binnen brengt. Zij staan ook veel dichter, zowel letterlijk als figuurlijk, bij die asielen en kunnen de controle beter uitvoeren. Zo kunnen we zorgen voor financiering en betere ondersteuning van asielen via lokale besturen, zonder capaciteit weg te trekken van de Inspectiedienst Dierenwelzijn.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik wil de problemen voor alle duidelijkheid niet veralgemenen en het positieve beeld van dierenasielen niet ontkennen, want er zijn heel

wat mensen die het goed en met veel engagement doen. Het gaat echter over die cowboys en de vraag is hoe erg het probleem is en of we willen vermijden dat er cowboys zijn, minister.

Ik denk dat er toch een zekere relatie is tussen een goede zorg voor dieren en goed bestuur. Die zaken lijken mij toch niet zo ver uiteen te liggen. Ik vind dat een goed dierenasiel ook goed bestuurd moet worden, want asielen krijgen ook private middelen, giften, of subsidies van lokale besturen. Ik ben er net zoals u geen voorstander van om een pak regels te gaan opstapelen, maar toch zouden er een paar minimale voorwaarden moeten komen die bij meldingen van problemen gecontroleerd zouden kunnen worden. Dat zou heel wat zaken kunnen oplossen. Ook kunnen we zo een beter beeld krijgen over financiële stromen, die niet afgeleid en geprivatiseerd mogen worden, en de eventuele verkoop van dieren. Misschien kunnen we die zaken dan wel vermijden.

Ik denk dat we tot die essentiële voorwaarden voor bestuur en beheer kunnen komen.

Wie ook de dierenasielen zal financieren – lokale besturen, provincies of Vlaanderen –, er zal toch een vorm van financiering moeten zijn, veralgemeend in Vlaanderen, waardoor een minimale professionaliteit in de zorg voor dieren mogelijk wordt. Maar je kunt het niet aan één lokaal bestuur geven. Het heeft geen zin om te streven naar één dierenasiel per gemeente. We moeten gebiedsdekkend zijn. Het zijn altijd bijna streekasielen. We bedienen een streek. Lokale besturen zijn niet het best geplaatst om dat te doen, of het zou via een intergemeentelijke samenwerking moeten gebeuren.

We moeten in het beleid niet alleen het dierenwelzijn bewaken. Daarin hebben we de voorbije jaren vele stappen vooruitgezet. Voor wat betreft de bestuurlijke kant zijn we nog te zwak.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het noodkoopfonds – 685 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, in deze commissie hebben we het vaak over het renoveren van ons oude woningpatrimonium. Er wordt daarbij vaak verwezen naar het mooie samenlevingsopbouwproject in Gent 'Dampoort knapT OP!'. In dit voorbeeldproject helpt samenlevingsopbouw in samenwerking met het stadsbestuur van Gent via een traag rollend fonds met het financieren van renovaties. Dat fonds is nu het voorbeeld omdat de Vlaamse Regering en ook u, minister, beslist hebben om dit proefproject in Gent op grotere schaal uit te rollen in Vlaanderen.

Die noodkopers vormen een bijzondere groep van woningeigenaars. Zij hebben beslist om niet op de private huurmarkt te blijven. Met hun beperkte financiële mogelijkheden willen zij toch een woning aankopen. Maar we zien dat die woningen op energetisch en kwalitatief vlak slechte woningen zijn. Na de aankoop van die woning beschikken de noodkopers niet meer over de nodige middelen om de woning te renoveren zodat de woning energiezuiniger kan worden en de woonkwaliteit kan verbeteren. Dit geeft dan meestal aanleiding tot hoge energiefacturen, die een enorme hap uit het gezinsbudget nemen, uiteraard gecombineerd met de lening die werd aangegaan. Ofwel kiezen de gezinnen er noodgedwongen voor om in te boeten op hun comfort.

En dan hebben we het nog niet over de eventuele gezondheidsproblemen – ik denk aan vocht, schimmel enzovoort – die zijn toe te schrijven zijn aan de slechte leefomstandigheden. Het is een vicieuze cirkel voor die doelgroep van noodkopers. Het is moeilijk om daaruit te geraken. Via een noodkoopfonds wil de Vlaamse Regering deze mensen toch de kans geven om die vicieuze cirkel te doorbreken.

Noodkopers kunnen vanuit het noodkoopfonds beschikken over een budget van 25.000 euro. Ze mogen dat budget besteden aan energiebesparende werken en aan ingrepen die de woonkwaliteit verbeteren. De werkwijze bestaat erin dat het OCMW van een gemeente een projectaanvraag indient. Na selectie van het project wordt een budget beschikbaar gesteld. Door het aantrekken van de juiste partners moet het project de nodige sociale en bouwtechnische begeleiding van de noodkopers omvatten. De financiële middelen uit het noodkoopfonds worden niet rechtstreeks ter beschikking gesteld van de noodkopers, maar het OCMW betaalt rechtstreeks aan de aannemers die de werken uitvoeren. Het geleende bedrag, inclusief de meerwaarde op het budget, wordt terugbetaald aan het OCMW wanneer de woning van eigenaar verandert, bijvoorbeeld bij verkoop of als de woning van eigenaar verandert via een erfenis.

Minister, ik wil vanuit mijn fractie beklemtonen dat we heel blij zijn dat het project in Gent op grote schaal wordt uitgerold over heel Vlaanderen en dat daarvoor in de nodige middelen wordt voorzien. Ik heb wel nog enkele praktische vragen bij de uitrol van dat noodkoopfonds.

Minister, mijn eerste vraag gaat erover dat de beslissing van de Vlaamse Regering is genomen op basis van de gegevens van het Grote Woononderzoek. Daarin werd de schatting gemaakt dat er in Vlaanderen 119.000 dergelijke koopwoningen zijn. Mijn vraag is waarop dat getal is gebaseerd. Kunt u daar wat meer uitleg over geven? We weten immers dat het Grote Woononderzoek van het Steunpunt Wonen al van enkele jaren geleden dateert.

We zitten dus met 119.000 noodkoopwoningen. Op welke termijn denkt u dat al die woningen in Vlaanderen kunnen worden aangepakt? Hebt u een bepaald traject voor ogen? Over hoeveel woningen per jaar gaat het?

Het budget van het noodkoopfonds zal, net als in Gent, ter beschikking worden gesteld van de OCMW's van de Vlaamse steden en gemeenten. Daarbij zal in de nodige ondersteuning worden voorzien. De vraag is eigenlijk waarom niet meteen voor een toeleiding naar de Energiehuizen is gekozen. Nu het takenpakket van de Energiehuizen is aangepast en de nieuwe taken op 1 januari 2019 zijn ingegaan, is het de bedoeling dat elke stad en gemeente over een dergelijk energieloket beschikt. De vraag is in welke mate de OCMW's naar de Energiehuizen zullen doorverwijzen. De Energiehuizen hebben met de energieleningen immers toch enige ervaring met het ontlenen van financiële middelen en met de ontzorging van bepaalde doelgroepen.

Mijn laatste vraag betreft de gezinnen in Vlaanderen die, strikt genomen, niet tot de categorie van de noodkopers behoren, maar na de aankoop van een verouderde woning niet meer over voldoende financiële middelen beschikken om tot de renovatie van die woning over te gaan. Hoe kunnen we die gezinnen in de toekomst op weg zetten naar ondersteuning bij een noodzakelijke renovatie?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Voorzitter, wat het aantal van 119.000 noodkoopwoningen betreft, 4 procent van de woningvoorraad, is onze bron het rapport 'De kwaliteit van de Vlaamse woningen. Het verhaal van noodkoop en "captive renters"' van Lieve Vanderstraeten en Michael Ryckewaert uit 2015. Het is een paar jaar oud, maar daarnaast is net al verwezen naar het Steunpunt Wonen, dat ons de cijfers aanlevert.

Met betrekking tot het traject dat we voor ogen hebben, kan ik verwijzen naar het op 21 december 2018 een eerste keer principiële goedgekeurde ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de toekenning van steun voor energetische renovatieprojecten voor noodkoopwoningen. Hiermee wordt een juridisch kader gecreëerd om een projectoproep te lanceren. Dit is een eerste stap. Voor deze projectoproep is voorzien in een budget van 12,5 miljoen euro uit het Klimaatfonds. Met dit bedrag kunnen 500 woningen worden gerenoveerd. In functie van de evaluatie van de resultaten van de oproep zal een verder investeringspad worden uitgetekend.

Deze maatregel past perfect in de doelstelling van het Renovatiepact, waarmee de Vlaamse Regering zich engageert om alle Vlaamse woningen tegen 2050 te renoveren tot ze de energieprestatie van een recente nieuwbouwwoning hebben. Gezien de kenmerken van de woningmarkt en de inkomensverdeling onder de Vlaamse bevolking is er aan de onderkant van de woningmarkt nog een enorm potentieel aan energiebesparing. Laagdrempelige financieringstools, zoals het noodkoopfonds, vormen hiervoor het begin van een structurele en grootschaligere aanpak.

Ook met betrekking tot de OCMW's kan ik naar de nota van december 2018 verwijzen. Hierin wordt expliciet toegelicht dat bij een dergelijk project nood is aan een brede aanpak, waarbij begeleiding op verschillende domeinen noodzakelijk is. Het gaat dan om de detectie van mogelijke projecten, de technische ondersteuning, zoals de screening van de woning, de renovatieovereenkomst en de werfopvolging, de sociale ondersteuning, zoals de rekrutering en de ontzorging, het projectbeheer en de coördinatie. Kortom, er zijn heel wat facetten die samen moeten worden beoordeeld.

De Vlaamse Regering is van oordeel dat de OCMW's, vanwege hun uitgebreidere ervaring en bredere werking dan de Energiehuizen, op dit ogenblik het best geplaatst zijn om als promotor op te treden. De OCMW's staan ook zeer dicht bij de effectieve doelgroep. De Energiehuizen hebben zich tot voor kort voornamelijk op de kredietverlening geconcentreerd. We hebben recent een wijziging doorgevoerd, waardoor ze van kredietverlener tot informatieverstrekker zijn omgevormd. We denken dan ook dat de Energiehuizen in de toekomst een onmisbare partner in dit verhaal zullen zijn. We denken dat de OCMW's perfect met de Energiehuizen kunnen samenwerken, wat ook moet om voor een welbepaalde projectoproep te worden geselecteerd.

Wat de laatste vraag betreft, willen we ons met dit rollend fonds vooral op een specifieke doelgroep focussen. Verder kan iedereen voor begeleiding en ontzorging bij de Energiehuizen terecht en behouden we ook de renteloze energieleningen.

Wie ook daar geen beroep op kan doen, kan nog altijd terecht bij de banken zelf. Deze bieden voordeligere rentetarieven aan dan de voormalige 2 procentlening van de Vlaamse overheid. De energiehuizen kunnen ook deze huishoudens helpen en begeleiden bij het vergelijken van de aanbiedingen bij banken en van de offertes van de diverse aannemers.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoorden. Ik zeg het nogmaals heel duidelijk dat we in onze fractie zeer tevreden zijn. Het is, zoals u zelf aanhaalt, een start van een meer structurele aanpak op het vlak van renovatie voor een heel specifieke doelgroep. Wij zijn dan ook tevreden dat die structurele aanpak zich richt tot de noodkopers die het niet gemakkelijk hebben.

Als ik het goed begrijp, is de eerste principiële goedkeuring net voor de kerstvakantie van 2018 gebeurd. Dat betekent waarschijnlijk dat het nu naar adviesraden is, naar de Raad van State enzovoort. Kunt u al een blik werpen op de timing? Ik heb immers begrepen dat als men snel kan starten met die 12,5 miljoen euro die

afkomstig is uit het Vlaams Klimaatfonds en bedoeld is om vijfhonderd woningen in 2019 aan te pakken, en hoe sneller alles rond is, hoe sneller de projectoproep natuurlijk kan gebeuren naar diverse steden en gemeenten in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik denk dat we inderdaad al eens moeten bekijken hoe we onze energierenovatiegraad kunnen opdrijven, want het is een probleem dat die stremt. Dat is al een tijdje het geval en ik maak mij daar grote zorgen over, zeker wanneer u zegt dat u tegen 2050 de woningen naar een supergoede kwaliteit wilt brengen. Dan is er veel meer nodig dan nu is genoemd. Ik heb begrepen dat er een onderzoek onderweg is om te kijken welke drempels mensen tegenkomen of wat hen tegenhoudt om te investeren in hun woning. Allicht zijn dat financiële drempels, maar er zullen vermoedelijk ook organisatorische drempels aan de grondslag liggen. Maar we zullen de studie afwachten. Ik stel vast dat er al heel wat geprobeerd is, niet alleen door deze regering maar ook door de vorige regeringen om de renovatiegraad op te drijven. Er zijn instrumenten die eventjes werken, maar daarna zakt het weer in elkaar.

Ook wij hebben de wonderoplossing niet in onze zak zitten, want anders hadden we die natuurlijk met veel overtuiging toegelicht. Ik heb toch enkele bijkomende vragen over het noodkoopfonds. Dat draagt op zich wel een aantal goede elementen in zich. Het bedrag van 25.000 euro lijkt heel veel geld en dat is ook zo, maar als je van een bijzonder slechte woning een goede woning wilt maken, dan is dat bedrag alleszins onvoldoende. Kan men bepaalde maatregelen combineren, bijvoorbeeld eerst gebruikmaken van dit bedrag en vervolgens bij de energiehuizen een bijkomende lening aangaan? Ik veronderstel dat men sowieso een beroep kan doen op premies. Maar we moeten proberen te vermijden dat er lock-ins ontstaan waarbij mensen met dat bedrag dingen laten veranderen aan hun huis die op zich wel goed zijn maar die betere investeringen tegenhouden. Dat zou bijzonder jammer zijn.

Ik maak me ook zorgen over de bouwtechnische begeleiding. Ik begrijp dat dat voor een stukje wel in de regelgeving zit, maar dat is de alfa en de omega van het project. Het financiële is één zaak maar de bouwtechnische begeleiding een andere. Het zou jammer zijn dat we op dat vlak ook steken laten vallen. Als mensen een huis hobbygewijs opknappen, zijn er mensen bij die daar kaas van hebben gegeten, maar er zijn er zeker ook veel mensen, misschien wel meer, waarbij het dan achteraf tegenvalt en ze met nog veel grotere kosten zitten. Kunt u wat meer toelichten hoe die projecten bouwtechnisch begeleid worden? Als we dat niet goed aanpakken, wordt het een fiasco.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Mevrouw Taeldeman, dat is inderdaad behandeld op de ministerraad van 18 december en voor de eerste keer principieel goedgekeurd. Dan gaat het inderdaad voor advies naar de Raad van State. We hebben dat advies inmiddels gekregen. De Raad van State heeft een opmerking gemaakt over de rechtsgrond. We hopen dat er binnen het Vlaams Parlement een draagvlak voor zal zijn dat er zo snel mogelijk een voorstel van decreet zal worden gelanceerd om te zorgen voor die rechtsgrond zodat we heel snel ons besluit van de Vlaamse Regering kunnen uitrollen om zo snel mogelijk verder te kunnen gaan met het noodkoopfonds, waarvan u zelf zegt dat het een eerste goede stap is in de verdere structurele aanpak.

Mijnheer Danen, is dit alleen een wonderoplossing? Neen, het is een en-en-en-verhaal in het kader van het hele renovatietraject dat we willen doorlopen. Uw opmerking dat het budget van 25.000 euro wellicht niet zal volstaan om tot een volledige labelwoning te komen, klopt waarschijnlijk wel, maar het zal afhankelijk

zijn van de woning waaraan men investeringen wil doen. Alleszins is de combinatie van het gebruikmaken van enerzijds het noodkoopfonds en anderzijds de premies en andere leningen bij de energiehuizen nog altijd een mogelijkheid. Dan wordt het wel degelijk een en-en-verhaal.

Wat de bouwtechnische begeleiding betreft, denken we dat daar in de eerste plaats een taak is weggelegd voor de OCMW's, maar dat zij uiteraard gaan samenwerken met tal van andere actoren, zoals architecten en aannemers en dergelijke. Voor de OCMW's is vooral de taak weggelegd van ontzorging van de mensen die in dat project willen instappen. We denken dat OCMW's optimaal kunnen zorgen voor de verdere begeleiding, uiteraard ook samen met de Energiehuizen, die daar straks ook steeds meer een rol in kunnen opnemen.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): We hebben in deze commissie al genoeg aangekaart dat we voor een grote uitdaging staan als het gaat over renovaties van ons verouderde woonpatrimonium. De ambitie en de doelen zijn gesteld: tegen 2050 willen we in Vlaanderen alle verouderde woningen gerenoveerd zien. Dat betekent dat er nog heel wat werk op de plank ligt. Maar nogmaals, we zijn tevreden met de start van een structurele aanpak als het over renovatie gaat, en dan heel specifiek voor de doelgroep van de noodkopers. Ik hoor hier voor het eerst dat de Raad van State een decretale verankering vraagt. Wij zijn natuurlijk bereid om daar vanuit het parlement ons steentje toe bij te dragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over maatregelen om het investeren in zonne-energie te stimuleren – 781 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, deze vraag gaat over een bezorgdheid die ik al enkele jaren heb. Het is goed om af en toe eens te informeren hoe het er intussen mee gesteld is.

In april 2018 werd tijdens een hoorzitting in de commissie Energie de conceptnota van collega Gryffroy voor een nieuwe regelgeving betreffende het innovatief delen en financieren van zonne-energie besproken. Enkele maanden later kondigde de toenmalige minister aan dat hij zonnepanelen nog meer wou stimuleren. Zo stelde hij in juli nog dat hij een fiscaal gunstregime zou willen uitwerken om burgers en bedrijven nog meer in zonnepanelen te laten investeren. In hetzelfde jaar stelde ook het Limburgse Nuhma dat burgers binnenkort zouden kunnen investeren in zonnedaken op overheidsgebouwen in hun gemeente. Het rendement van die groene energie zou dan rechtstreeks als korting op hun stroomfactuur kunnen worden ingebracht.

In het antwoord op mijn vraag met nummer 2190 gaf de minister aan dat er niet echt decretale beperkingen bestaan om particulieren mee te laten investeren in hernieuwbare-energieprojecten, aangezien dat al gebeurde in een aantal proefprojecten. De minister wou echter nog een stap verder gaan, om de impact van een investering in een hernieuwbare-energieproject rechtstreeks zichtbaar te maken op de energiefactuur. Die laatste stap is echter niet zo evident. Om daarvoor een oplossing te vinden, werd een project rond zonnedelen opgestart. In dat project hebben de distributienetbeheerders de taak om de nodige stappen te zetten om de leveranciers te overtuigen.

Mijn partij wenst constructief mee te werken aan het stimuleren van hernieuwbare energie. We hebben daarvoor nog een voorstel van resolutie betreffende de uitrol van een 'fast lane' voor zonne-energie in Vlaanderen in de pijplijn zitten.

Minister, tijdens de commissiezitting van 20 juni 2018 gaf de toenmalige minister geen duidelijk antwoord op mijn vraag over het reeds lang geleden aangekondigde fiscale gunstregime betreffende PV-installaties (fotovoltaïsche installaties) voor bedrijven en gezinnen. Kunt u mij daarvan een stand van zaken geven? Ik denk dat dat extra nodig is, vooral omdat we vaststellen dat de investeringen in PV-installaties niet de richting uitgaan die wij wensen. Zeker de middelgrote installaties blijven wat achter.

Vorig jaar hebben de distributienetbeheerders de taak gekregen om de energieleveranciers te overtuigen om het rendement van investeringen in hernieuwbare energieprojecten rechtstreeks in de energiefactuur te verrekenen. Wat is daarvan de stand van zaken?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Mijnheer Danen, u geeft aan dat de zonne-energie op dit ogenblik wat vertragend loopt, maar ik wil nog eens duidelijk stellen dat de cijfers die een aantal weken geleden in de pers kwamen niet de laatste definitieve cijfers zijn die nog gevalideerd moeten worden. Intussen is er wel een update binnen, maar ook die is nog niet volledig definitief. Uit de recentste cijfers die wij voorhanden hebben voor 2018 blijkt dat er 211 megawatt geplaatst is. En we verwachten dat daar nog zo'n 20 megawatt bij zal komen. Dat zou toch betekenen dat er zeker nog een groei is ten opzichte van het jaar voordien.

U hebt verwezen naar een aankondiging van mijn voorganger, minister Tommelein, in de commissievergadering van 20 juni 2018 over fiscale gunstmaatregelen, maar we vermoeden dat daaromtrent wat verwarring is ontstaan. U gaf in uw vraag zelf aan dat het niet helemaal duidelijk was. Collega Tommelein verwees daarmee expliciet naar de winwinlening, die werd uitgebreid naar de coöperaties, via een aanpassing van het Winwindecreet. Daardoor kunnen ook energiecoöperaties gebruik maken van dat instrument. Dat is dus een extra financiële stimulus om te investeren in zonne-energie.

Dat leunt dan ook ten volle aan bij de hernieuwbare-energie-richtlijn, die ook vraagt dat de lidstaten energiegemeenschappen zouden faciliteren. Die maatregel is dus reeds uitgevoerd. Er komt dan verder ook geen nieuwe maatregel.

Het project rond zonnedelen bij de distributienetbeheerders is op dit ogenblik nog steeds lopende, maar het kent alleszins al vordering of vooruitgang. Er is een leverancier gevonden waarbij een virtueel proefproject is gestart. Op dit moment wachten we de resultaten van dat virtuele project af. Op basis van die resultaten zal dan in de toekomst verder worden bekeken of er effectief een proefproject kan worden opgezet waar gezinnen en bedrijven kunnen aan deelnemen of in participeren.

Dat kan natuurlijk allemaal pas gebeuren als men alle informatie heeft over de statistische stimulatie die op dit ogenblik in uitvoering is, in het kader van dat proefproject.

Ik hoop dat ik daarmee al uw vragen heb beantwoord.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Over cijfers kunnen we natuurlijk heel lange en heel interessante discussies voeren. Maar als we de PV-doelstellingen tegen 2020 willen halen, dan moeten we inderdaad meer doen dan in 2018. Al zijn die cijfers misschien nog voor een update vatbaar.

Ik vind het vooral belangrijk dat mensen echt aan zonnedelen kunnen doen, en dat mensen echt het gevoel hebben dat ze kunnen deelnemen aan een ander zon- of windproject. Ik hoop dat die proefprojecten snel tot goede resultaten leiden.

Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om een ander gerelateerd probleem aan te kaarten. We weten dat heel wat particulieren een overcapaciteit hebben aan zonnepanelen. Op zich is dat een systeemfout in de regelgeving die men destijds heeft gemaakt. Dat kunnen we nu niet meer veranderen. Maar we stellen vast dat mensen op het einde van het jaar, bij de meteropname, nog snel energie opmaken. Men gaat dan elektrisch verwarmen in plaats van de reguliere installatie te gebruiken, of men gaat allerlei elektrische toestellen gebruiken. Sommigen maken echt misbruik van het systeem door de energie gewoon te laten wegstromen, om toch maar de meter op nul te krijgen.

We zouden ervoor moeten kunnen zorgen dat ook de particulieren hun overvloedige stroom kwijt kunnen. Ik weet dat de digitale meter een deel van de oplossing kan zijn. Maar het lijkt mij een belangrijke kwestie in tijden van stroomschaarste. Onze stroom zal allicht ook de komende winters nog schaars blijven want ik geloof niet dat de kerncentrales de volgende jaren nog gigantisch zullen floreren.

Het is dan ook belangrijk dat mensen geen stroom verkwisten, maar dat ze die stroom net kunnen delen met hun burens. En wat mij betreft kan dat virtueel. Het lijkt mij alleszins een interessante piste om de komende jaren te onderzoeken. Want ik begrijp dat de digitale meter er nog niet onmiddellijk komt, of toch zeker niet meteen breed wordt uitgerold. Particulieren die stroom overhebben, moeten die stroom kunnen doorverkopen aan anderen, bijvoorbeeld aan hun burens. We gaan natuurlijk geen rechtstreekse lijn trekken, maar we kunnen dat dan virtueel op de een of andere manier verwerken.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Bedankt voor de bijkomende vragen. U vraagt of we al de doelstellingen zullen halen. Wel, ik denk dat er de afgelopen maanden nog heel wat belangrijke projecten op touw zijn gezet die ervoor zullen zorgen dat we effectief extra inzetten op hernieuwbare energie en op een bijkomende groei aan zonnepanelen. Ik denk daarbij enerzijds aan de nieuwe regelgeving die werd goedgekeurd inzake de directe lijnen. Anderzijds is er ook de ondersteuning van de drijvende zonnepanelen. U weet dat Limburg wat dat betreft een koploper is, collega Danen. Dat is een heel positief verhaal.

We hebben ook nog een aantal grote privéprojecten lopen op basis van de specifieke bandingfactor. En vorige week nog hebben we aan het zonnepark Vliegastort Terhills een goedkeuring gegeven voor een voorlopige bandingfactor. Zo kunnen we ook daar effectief inzetten op drijvende zonnepanelen.

We hebben dan nog een aantal andere grote installaties. Ik denk aan het Kristal Solar Park in Lommel, waar de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM) volop op inzet, en aan Volvo Gent, waar er ook heel wat extra wordt geïnvesteerd in extra zonne-energie. Ik heb daarmee een antwoord gegeven op uw eerste bijkomende vraag.

Wat uw vraag over zonnedelen betreft, kan ik alleen maar beamen wat u hebt gezegd. We hopen dat we de resultaten daarvan zo snel mogelijk hebben en dat die resultaten positief zijn. Zo kunnen we dat proefproject effectief laten uitrollen want momenteel gaat het slechts om een virtueel proefproject. Maar we hopen dat we daar zo snel mogelijk de resultaten van kennen.

U had ten slotte nog een vraag over mensen met een stroomoverschot. Zij verkwisten die stroom omdat ze het niet op het net kunnen zetten of er geen vergoeding voor krijgen. U verwijst zelf naar de digitale meter. Met die meter kunnen we

effectief meten wat de afname is, wat de injectie is en hoeveel overtollige elektriciteit men heeft. Hoeveel stroom kan men effectief op het net zetten? Dat lijkt me een zeer belangrijk element bij het zoeken naar een oplossing.

U weet ook dat er in het ontwerp van decreet, dat nu in het parlement voorligt, wel degelijk werd voorzien in een terugleververgoeding voor de prosumenten. Zij kunnen dan wel degelijk een vergoeding krijgen voor de stroom die ze opnieuw kunnen injecteren, of die ze op dit ogenblik al opnieuw injecteren. Ik hoop dat het parlement daar zo snel mogelijk uitsluitsel over geeft en dat we verder kunnen werken aan die terugleververgoeding. Want dat is het optimale element om energieverkwisting te vermijden – of het nu hernieuwbare of klassieke energie is. Energie verkwisten is sowieso geen goede zaak, en ik denk dat onze digitale meter en onze terugleververgoeding daar in de toekomst een antwoord op kunnen bieden.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Er ligt inderdaad nog heel wat werk op de plank. Het is belangrijk dat we daar een oplossing voor vinden. Ik wil ook een lans breken voor middelgrote installaties: daken van scholen, overheidsgebouwen, fabrieken of kantoorgebouwen. Ik stel vast dat er nog heel veel daken zijn met een gigantisch potentieel waar weinig mee gebeurt. Dat verdienmodel of die businesscase zit momenteel nog niet goed. Ik hoop echt dat we stappen vooruit kunnen zetten met de nieuwe instrumenten die eraan komen.

Het zou toch fantastisch zijn dat ouders op een reguliere manier kunnen instappen in een zonneproject van de school van hun kinderen. Dat vertaalt zich dan in een korting op hun energiefactuur. Ik denk dat we naar zo'n model moeten evolveren. Zo zal het draagvlak voor hernieuwbare energie alleen maar groeien.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.